

CORNELIU ZELEA CODREANU
Pentru Legionari

În acest volum este scrisă povestea tinereții mele, de la 19 la 34 ani, cu simțirile, credința, gândurile, faptele și greselile ei.

CORNELIU ZELEA CODREANU
6 Decembrie 1935,
Carmen Sylva

LEGIONARI,

Scriu pentru familia noastră legionară. Pentru toți legionarii: din sat, din fabrică și din universitate.

Nu țin seamă de nici un fel de regulă impusă autorilor de cărți. N-am timp. Scriu în fuga condeiului, de pe câmpul de luptă, din mijlocul atacurilor. La ora aceasta suntem înconjurați din toate părțile. Dusmanii ne izbesc miseleste și trădarea muscă din noi. De doi ani de zile stăm legați cu lanțurile infamei cenzuri.

De doi ani de zile numele nostru și acela de legionar nu sunt tolerate în ziare decât pentru a fi insultate. Curge asupra noastră ploaie de miselii în aplauzele dusmanilor și în speranțele lor că vom pieri. Dar acești cavaleri ai lasității, ca și stăpânii lor, se vor convinge, de altfel, în curând, că toate atacurile în care și-au acumulat nădejțile de nimicire a mișcării legionare, toate frământările și toate eforturile disperate, rămân încercări zadarnice. Legionarii nu mor. Drepti, nemiscați, neînvinși și nemuritori, privesc pururea biruitori la toate zvârcolirile urii neputincioase.

Îmi este indiferentă părerea pe care ar putea s-o aibă lumea nelegionară și nu mă interesează efectele pe care ele l-ar avea în acea lume.

Eu vreau ca voi, soldați ai unor alte orizonturi românești, citind aceste amintiri să recunoașteți în ele propriul vostru trecut și să vă aduceți aminte de luptele voastre. Să rețineți suferințele îndurate și loviturile primite pentru neam. Să vă umpleți inimile de foc și de hotărâre în lupta grea și dreaptă, în care v-ați înclestat și din care avem cu toții poruncă de a ieși: biruitori sau morți. La voi mă gândesc când scriu. La voi, acei care veți trebui să muriți, primind cu seninătatea strămosilor Thraci, botezul morții. Și la voi, acei ce veți trebui să pășiți peste morți și mormintele lor, ducând în mâinile voastre steagurile triumfătoare ale Românilor.

PĂSIND ÎN VIATĂ

MARTIE 1919 ÎN PĂDUREA DOBRINA

În primăvara anului 1919, iată-ne adunați într-o după-amiază în pădurea Dobrina care stă de strajă pe înălțimile din jurul Husului. Cine? Un grup de vreo 20 elevi de liceu din cursul superior. A 6-a, a 7-a, a 8-a.

Convocasem pe acești tineri camarazi, pentru a discuta cu ei o problemă gravă, deși viața noastră abia înmugurea. Ce facem dacă vin bolșevicii peste noi? Părerea mea, asupra

căreia au căzut și ceilalți de acord, era aceasta: dacă armata bolșevică va trece Nistrul și apoi Prutul ajungând să încalce și locurile noastre, noi să nu ne supunem, ci să ne retragem cu toții în pădure înarmați. Aici să organizăm un centru de acțiune și de rezistență românească, și prin lovituri date cu măiestrie să zdruncinăm inamicul, să menținem o stare de spirit de neaplecare, și să întretinem o scânteie de nădejde în mijlocul masei românești din sate și orase. Am depus cu toții jurământ în mijlocul pădurii seculare. Era această pădure un colt al aceluși vestit codru al Tigheciului, pe cărările căruia, în decursul istoriei Moldovei, mulți dușmani își găsiseră moartea. Am hotărât să ne procurăm arme și munitii, să păstrăm un secret desăvârșit, să facem recunoașteri și exerciții de luptă în pădure și să găsim o formă care să mascheze intenția noastră. Forma am găsit-o ușor și în scurt timp am pus-o în practică: o societate cultural-națională a elevilor liceului din Husi, căreia i-am dat numele: "Mihail Kogălniceanu". Ea a fost aprobată de direcțiunea liceului. Au început sesiuni și conferințe în oras. În public tratam obisnuitele subiecte, dar în pădure făceam exerciții de luptă. Arme pe vremea aceea erau pe toate drumurile încât în vreo două săptămâni ne adunasem tot ce ne trebuia.

Era în timpul acela o stare de haos în țară, pe care noi, deși copii, abia trecuți de 18 ani, o înțelegeam prea bine. Lumea se afla sub impresia revoluției bolșevice care se desfășura în toată ei la câțiva pași de noi. Tărâtimea din instinct se opunea acestui val distrugător, dar complet dezorganizată, nu prezenta o posibilitate serioasă de rezistență. Muncitorimea însă aluneca vertiginos spre comunism, întretinută sistematic în cultul acestor idei, de presa jidănească, și în general de toată jidătimea oraselor. Fiecare jidan, comerciant, intelectual sau bancher-capitalist, în raza sa de acțiune, era un agent al acestor idei revoluționare anti-românești. Românii intelectuali erau indecisi, aparatul de stat dezorganizat. Din moment în moment, te puteai aștepta, fie la o izbucnire internă a unor elemente organizate și decise, fie la o năvălire de peste Nistru. Această acțiune externă coordonată cu aceea a bandelor iudeo-comuniste din interior, care, năpustindu-se asupra noastră, distrugând podurile și aruncând în aer depozitele de munitii, ar fi hotărât de soarta noastră ca neam.

În atari împrejurări, frământați de gânduri și tremurând de grija vietei și libertății țării noastre abia unită, în urma unui greu război, a încolțit în mintea noastră de tineri ideea unei acțiuni care ne-a adus la jurământul din pădurea Dobrinei.

Făcusem cinci ani de liceu militar la Mănăstirea Dealului, la umbra capului lui Mihai Viteazul și sub ochiul cercetător al lui Nicolae Filipescu. Acolo sub comanda Maiorului și apoi Colonelului Marcel Olteanu, Comandantul școlii, a Căpitanului Virgil Bădulescu, a Locotenentului Emil Pălăngeanu și sub îndrumarea profesorilor, mi-am făcut o severă educație ostășească și mi-am câpătat o sănătoasă încredere în puterile mele.

De altfel, educația militară de la Mănăstirea Dealului mă va urmări toată viața. Ordinea, disciplina și ierarhia turnate la o vârstă fragedă în sângele meu, alături de sentimentul demnității ostășești, vor forma un fir roșu de-a lungul întregii mele activități viitoare.

Tot aici am fost învățat să vorbesc puțin, fapt care mai târziu mă va duce la ura contra vorbăriei și a spiritului retoric. Aici am învățat să-mi placă transeea și să disprețuiesc salonul.

Notiunile de știință militară câpătate acum mă vor face să judec mai târziu totul prin prisma acestei științe.

Iar cultul sentimentului demnității de om și de ostas, în care m-au crescut ofiterii, îmi va crea greutate și mă va expune la suferințe, într-o lume lipsită adesea și de onoare și de simțul demnității.

Vara lui 1916 am petrecut-o acasă la Husi.

Tatăl meu era concentrat de doi ani și plecat cu regimentul în Carpați.

Într-o noapte m-a trezit din somn mama mea care, plângând și închinându-se, mi-a spus: "Scoală, că trag clopotele la toate bisericile". Era 15 August 1916, Sfânta Maria. Am înțeles că s-a decretat mobilizarea și că în acel moment armata română a trecut munții.

Cuprins de emoție, îmi tremura trupul. Peste trei zile am plecat de acasă după tatăl meu, împins de dorul de a fi și eu printre luptătorii de pe front. În sfârșit, după multe peripeții, am ajuns la același regiment în care era și tatăl meu comandant de companie, Regimentul 25 Infanterie de sub comanda colonelului V. Piperescu, pe când înainta în Ardeal pe valea Oituzului.

Nenorocul meu a fost mare, deoarece, neavând decât 17 ani, comandantul regimentului a refuzat să mă primească voluntar. Totuși am luat parte la înaintarea și retragerea din Ardeal, iar la 20 septembrie când tatăl meu a căzut rănit deasupra Sovatei pe muntele Ceres-Domu, i-am fost de folos, ajutându-l în fața inamicului care înainta. Deși rănit, a refuzat să se lase evacuat conducându-și compania tot timpul retragerii și apoi în grelele lupte cari au urmat la Oituz.

Într-o noapte pe la ora două, regimentul a primit ordin de înaintare. Ofiterii își inspectau în tăcere de mormânt trupele masate pe sosea.

Tatăl meu fusese chemat de colonel. Revenind după puțin timp îmi spune: "N-ar fi bine să te întorci tu acasă? Noi o să intrăm în lupte și nu e bine să murim amândoi aici, căci mama rămâne acasă cu sase copii mici, fără nici un sprijin. Și Colonelul m-a chemat și mi-a spus că nu vrea să-și ia răspunderea rămânerii tale pe front".

Simteam că e cu sufletul îndoit: ezita să mă lase în miezul nopții singur, în câmp, pe drumuri necunoscute, la 40 km de linia ferată.

Observând insistența lui, am predat carabina și cele două cartusiere și în timp ce coloanele regimentului păseau înainte, pierzându-se în liniștea și întunericul nopții, eu am rămas singur pe marginea unui sant, luându-mi apoi drumul către vechea frontieră.

Mai târziu, peste un an, la 1 Septembrie, am intrat în Școala Militară de Infanterie, de la Botosani, cu același gând de a putea ajunge pe front. Aici mi-am completat educația și cunoștințele militare, de la 1 Septembrie 1917 la 17 Iulie 1918, în compania activă a Școlii Militare. Cei patru ofiteri distinsi: Colonelul Slăvescu, Căpitanul Ciurea, Locotenentul Florin Rădulescu și Maiorul Șteflea, mi-au îndrumat pașii pe căile luptelor și al sacrificiilor pentru țară.

Și acum, după un an - 1919 - era pace. Iar noi, copiii cei gata de moarte, eram răspândiți pe la casele noastre.

Tatăl meu, profesor de liceu, a fost o viață întreagă luptător nationalist. Bunicul meu a fost pădurar, străbunicul tot pădurar. Neamul a fost din începuturi, în vremuri de restrîns, neamul codrilor și al muntelui. De aceea educația ostășească și sângele din vine imprimau acțiunii de la Dobrina - naivă ca manifestare - o notă de seriozitate pe care vârsta noastră fragedă n-ar fi presupus-o.

În acele momente, noi simteam în inimi, sfatul și experiența lor, prezenta sirurilor de strămoși, care au luptat pentru Moldova pe aceleași cărări nepătrunse de dușmani.

LA UNIVERSITATEA DIN IASI

SEPTEMBRIE 1919

Vara a trecut. În toamnă mi-am dat bacalaureatul și grupul nostru s-a despărțit îndreptându-se fiecare spre universități.

De la Dobrina nu ne-au rămas decât amintirile de a ne apăra țara în contra valurilor de vrăjmășie care se ridicau amenințătoare și dinlăuntru și din afara hotarelor.

Plecam din Husi în momentul acestei răspântii pentru fiecare tânăr, înscrierea la universitate, mult așteptata înscriere la universitate! Ca pregătire aveam bagajul de cunostinte pe care mi-l dăduse liceul. Literatura de senzație, de pervertire sufletească ce astăzi ocupă un loc important în procesul de formare al elevului de liceu - spre nenorocirea lui - eu n-am gustat-o. Pe lângă literatura firească a clasicilor români citisem toate articolele din "Semănătorul" și "Neamul Românesc" ale lui N. Iorga și A. C. Cuza. Tatăl meu le avea în niste lăzi, în podul casei. În ceasurile libere, mă suiam acolo și mă ocupam cu acest soi de literatură. Esența acestor articole cuprindea manifestarea într-o formă înaltă, a celor trei idealuri de viață ale poporului român:

- 1) Unirea tuturor Românilor.
- 2) Ridicarea țăranimii prin împroprietărire și drepturi politice.
- 3) Rezolvarea problemei jidănești.

Două maxime însoțeau manseta tuturor publicațiilor naționaliste din acea vreme:

"România Românilor, numai a Românilor și a tuturor Românilor." N. Iorga

"Naționalitatea este puterea creatoare a culturii umane, cultura e puterea creatoare a naționalității." A. C. Cuza

Cu mare evlavie mă apropiam de Iasiul pe care nu era român să nu-l iubească, să nu-l înțeleagă sau măcar să nu dorească a-l vedea.

Multe orase din Moldova au câte o fărâșmă de glorie. Nu putem pronunța numele: Hotin, Bârlad, Vaslui, Tighina, Cetatea Albă, Soroca, fără ca să nu ne simțim sufletul răscolit.

Deasupra tuturor însă se ridică Suceava și Iasiul.

Suceava cetatea lui Ștefan cel Mare, Iasiul orasul lui Cuza Vodă.

Orasul unirii de la 1859, care prin înființarea Universității, devine orasul tinereții și a celor mai curate aspirații ale ei.

În Iasi au trăit: Miron Costin, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Mihail Eminescu, Ion Creangă, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Iacob Negruzzi, Mihail Kogălniceanu, Șimion Bărnuțiu, Vasile Conta, N. Iorga, Ion Găvănescul. Aici luminează ca un far, la catedra de Economie Politică, marea personalitate a profesorului Cuza. Universitatea devine o școală a naționalismului; Iasiul, orasul marilor aventuri românești, al înălțimilor, al idealurilor, al aspirațiilor noastre naționale. Mare prin durerile de la 1917, când aici s-a găsit refugiul în ceasurile grele mult chinutului suflet al Regelui Ferdinand, mare prin destinul de a fi la 1918 orasul unirii tuturor Românilor; mare prin trecutul său și mare prin tragedia lui prezentă -- căci orasul celor patruzeci de biserici-- moare uitat în fiecare zi sub nemiloasa cotropire jidănească. Iasiul zidit pe șapte dealuri, ca Roma, este și rămâne cetatea eternă a românismului.

Câte amintiri glorioase!

Aici s-au auzit pentru prima dată răsunând acele armonioase versiuni ale lui Alecsandri:

"Hai să dăm mână cu mână,

Cei cu inima română"

.....
Aici, ca nicăieri în altă parte, studentul simte plutind prin văzduh pe deasupra Iasului tăcut, cu chemări nepătrunse și cu îndemnurile lor sfinte, duhurile marilor înaintași. Studentul iesean, în linistea nopții târzii, aude alergând înnebunit de durere pe străzile întortocheate și străine ale Iasiului, sufletul lui Mihail Eminescu care cântă ca o nălucă:
"Cine-a îndrăgît străinii,
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia..."

De acest oras mă apropiam, cu adâncă evlavie, în toamna lui 1919 atras de marea lui aureolă, dar și miscat pentru că mă născusem aici, cu douăzeci de ani în urmă. Și ca orice copil veneam emotionat să revăd și să sărut pământul natal.

M-am înscris la Facultatea de Drept.

*

Universitatea ieseană, întreruptă în timpul războiului, se redeschisese de un an. Studentii vechi, întorși acum de pe front, păstrau linia tradiției naționaliste a vieții studentesti dinainte de război. Erau împărțiți în două tabere: una sub conducerea lui Lăbuscă de la Litere și alta sub aceea a lui Nelu Ionescu, de la Drept. Grupul acestora, redus ca număr, era copleșit de masa imensă a studenților jidani veniți din Basarabia, toți agenți și propagatori ai comunismului.

Profesorii Universității, afară de un grup foarte restrâns în frunte cu A. C. Cuza, Ion Găvănescul și Corneliu Sumuleanu, erau părtașii aceleși idei de stânga. Profesorul Paul Bujor, unul din exponenții majorității, rostise chiar lapidar în plin senat al României: "Lumina vine de la Răsărit", adică de peste Nistru.

Această atitudine a profesorilor care considerau ca "barbarie" orice idee și notă naționalistă, a avut ca efect dezorientarea totală a studenților. Unii susțineau bolșevismul pe față, alții - cei mai mulți - spuneau: "Orice s-ar zice, a trecut timpul naționalismului, omenirea merge spre stânga". Grupul Lăbuscă a alunecat de-a binelea în direcția aceasta. Grupul Nelu Ionescu, căreia mă afiliasem și eu, s-a risipit cu timpul în urma unor alegeri din care ieșisem înfrânti.

Înaintarea acestor idei antiromânești, susținută de o masă compactă de profesori și studenți și încurajată de toți dușmanii României întregite, nu mai găsea în lumea studentească nici o rezistentă românească. Câteva care mai încercam să rămânem pe poziție eram învăluite într-o atmosferă de dispreț și dușmănie. Colegii de alte păreri, cei cu "libertatea de conștiință" și cu principiul tuturor libertăților, scuipau în urma noastră, când treceam pe stradă sau pe sălile facultăților și deveniseră agresivi, din ce în ce mai agresivi. Întruniri peste întruniri cu mii de studenți, în care se propaga bolșevismul, se ataca Armata, Justiția, Biserica, Coroana. O singură societate își mai păstra un caracter românesc: "Avram Iancu" a Bucovinenilor și Ardelenilor de sub conducerea studentului Vasile Iasinschi.

Universitatea cu tradiție de naționalism de la 1860, devenise un focar de antiromânism.

SE PREGĂTEA REVOLUTIA

Dar nu numai în universitate era această situație. Masa muncitorească ieseană, cuprinsă aproape în întregime de comunism, stătea gata să izbucnească în revoluție. În fabrici se lucra foarte puțin. Se țineau ceasuri întregi comitete, consilii, adunări. Se făcea mai mult politică. Ne găseam în plină sabotare sistematică, făcută cu plan și cu ordin: "sfârâmați, distrugeți mașini, creați starea de mizerie materială generală care duce la izbucnirea revoluției". Și într-adevăr, cu cât ordinul se executa mai bine, cu atât mizeria se întindea, foamea se proiecta mai amenințătoare și revolta creștea în sufletul multimilor. La fiecare 3-4 zile, pe străzile Iașiului, mari demonstrații comuniste. Cele 10-15.000 de lucrători, înflăcănați și manevrați de mâna criminală de la Moscova, parcurgeau străzile în cântecul Internaționalei, în strigăte de: "Jos Armata!", "Jos Regele!", purtând placarde pe care se putea citi: "Trăiască revoluția comunistă!", "Trăiască Rusia Sovietică!".

Dacă ar fi învins aceștia? Am fi avut cel puțin o Românie condusă de un regim muncitoresc românesc? Ar fi devenit muncitorii români stăpânii țării? Nu! Ar fi devenit de a doua zi robii celei mai murdare tiranii: tirania talmudică, jidănească.

România Mare, după mai puțin de o secundă de viață, s-ar fi prăbusit.

Noi, poporul român, am fi fost exterminați fără milă, ucisi sau deportați pe drumurile Siberiei: țărani, muncitori, intelectuali, cu toții de-a valma.

Pământul din Maramureș până la Marea Neagră, rupt din mâna românilor, ar fi fost colonizat de mase jidănești. Aici s-ar fi ridicat adevărata Palestină.

Aveam conștiința clară, că în acele ceasuri juca balanța vieții și a morții poporului român. Aceeași conștiință o aveau toți jidanii, care împingeau de la spate pe muncitorii români la revoluție. N-aveau nimic comun cu îngrijorarea, care în acele clipe, tâsnea din ochii și din inimile noastre. Erau conștienți. NUMAI INTELECTUALI ROMÂNI ERAU INCONȘTIENȚI. Intelectualii care au învățat carte și care aveau chemarea de a lumina calea poporului în clipe grele - căci pentru aceasta erau intelectuali - lipseau de la datoria lor. Acești nevrednici în ceasurile ACELEA HOTĂRÂTOARE susțineau cu o inconștientă criminală, că "lumina vine de la Răsărit". Coloanelor revoluționare, care străbăteau amenințătoare străzile tuturor orașelor, cine să li se opună? Studentimea? Nu! Poliția? Siguranța? Aceștia, când auzeau că se aproprie coloanele, intrau în panică și dispăreau. Nici armata nu le putea sta în cale. Căci nu era vorba de 1.000 de oameni, ci de 15.000, de 20.000, organizați și înflăcănați.

GARDA CONȘTIINȚEI NAȚIONALE

Într-o seară ploioasă din toamna lui 1919, în sala de mese a Școlii de Arte și Meserii, unde eram pedagog, un prieten îmi arată o notă dintr-un ziar.

"Garda Conștiinței Naționale ține sedință astăzi seară, Joi, ora 9 în Str. Alecsandri Nr. 3".

Am plecat imediat în goană cu o mare nerăbdare de-a cunoaște și a mă înrola în rândurile acestei organizații ale cărei manifeste de luptă anticomunistă le citisem cu câteva luni înainte.

În camera din Str. Alecsandri Nr. 3, amenajată cu bănci de lemn de curând făcute, am găsit un singur om de vreo 40 de ani. Stătea la o masă, posomorât și aspru, așteptând să se adune lumea pentru consfătuire. Un cap mare, niste brate puternice, pumni grei, statură mijlocie. Era Constantin Panu, președintele Gărzii Conștiinței Naționale.

M-am prezentat, spunându-i că sunt student și că doresc să fiu primit ca soldat în Gardă. M-a primit. Am asistat la consfătuire. Veniseră vreo 20 de persoane: un tipograf culegător, Voinescu, un student, vreo 4 mecanici de la R. M. S., vreo doi de la calea ferată, câțiva meseriași și muncitori, avocatul Victor Climescu, un preot. S-au discutat câteva chestiuni în legătură cu dezvoltarea și avântul luat de mișcarea comunistă în diverse fabrici și cartiere și apoi probleme de organizare a Gărzii.

Din seara aceea drumul meu se bifurca: jumătate în lupta de la universitate și jumătate cu Constantin Panu, în rândurile muncitorimii. Eu m-am legat sufleteste de acest om și am rămas cu el, sub conducerea lui, tot timpul până la desființarea organizației.

CONSTANTIN PANU

Constantin Panu, numele acesta flutura pe acea vreme pe buzele tuturor Iesenilor din ambele tabere, rostit cu nădejde de Români și cu groază de ceilalți, nu era un intelectual. Era meserias. Instalator de apă și electricitate. Nu avea mai mult decât patru clase primare. Avea o minte clară, așezată, pe care și-o îmbogățise singur cu suficiente cunoștințe. Douăzeci de ani se ocupase cu probleme muncitorești. De mai mulți ani era președintele corporației metalurgice. Vorbitor de mână întâia. La tribună, în fața multimei, impunea. Un suflet și o conștiință clar românească. Își iubea țara, armata, Regele. Un bun creștin. O musculatură de luptător de circ și o forță în adevăr herculeană. Iesenii îl cunosteau încă demult.

Înainte de războiul venise la Iași un circ cu atleti. Luptau toate națiile: Unguri, Turci, Români, Rusi etc. Într-una din seri, când unul singur bătuse pe toți ceilalți luptători, din mijlocul multimei spectatorilor se ridică în cetățean, care cere să lupte și el cu învingătorul. I se admite. Se dezbracă și lupta începe. În două minute Ungurul a fost trântit la pământ, învins. Românul care biruise în mijlocul sentimentelor de admirație de admirație ale multimei, era Constantin Panu.

De aceea când a apărut pentru prima dată pe străzile Iașiului chemarea la luptă a lui Panu, lumea, care are cultul fortei, a primit-o cu încredere.

Acțiunea lui a durat un an. S-a mărit în măsura primejdiei bolșevice și apoi s-a micșorat în măsura scăderii ei.

La început consfătuiri, apoi întruniri care ajungeau până la 5-6 și chiar 10000 de oameni. Acestea erau, în perioada critică, săptămânale. Aveau loc în sala Principele Mircea și uneori chiar în Piața Unirii. Printre cei care luau cuvântul regulat eram și eu. Atunci am învățat să vorbesc în fața multimei. Este incontestabil că Garda Conștiinței Naționale a înălțat într-un moment critic conștiința națională a Românilor într-un punct de importanță ca acela al Iașiului și a așezat-o ca o barieră în fața valului comunist.

Activitatea aceasta nu s-a mărginit numai la Iași. Ne-am deplasat și în alte orașe. Apoi foaia "Conștiința", care apărea regulat, pătrunsese cu strigătul ei de alarmă aproape în toate orașele din Moldova și Basarabia.

În domeniul acțiunii, ciocnirile între cele două tabere, ciocniri inerente, sângeroase, erau aproape zilnice.

Din ele noi ieșeam cu mai mulți răniți. Situația aceasta de încordare a durat până în primăvară. După două mari victorii ale noastre, puterea ofensivă a adversarilor a fost cu mult redusă.

OCUPAREA REGIEI MONOPOLURILOR STATULUI DE CĂTRE GARDA CONSTIINTEI NATIONALE

Era pe la 10 sau 11 Februarie 1920. De două săptămâni se vorbea de greva generală în toată țara. Se apropia bătălia decisivă. Pe la ora 12, se zvoneste în oras că la Regie, unde erau circa 1.000 de lucrători, s-a declarat greva, a fost arborat drapelul roșu, tablourile Regelui au fost date jos și sfărâmate în picioare, iar în locul lor așezate fotografiile lui Karl Marx, Troțki și Racowski.

Oamenii noștri au fost bătuti, mecanicii de la mașini, care erau din Gardă, răniți. La ora 1, suntem la sediu adunați cam o sută. Ce facem? Panu prezidează discuția. Două păreri. Unii susțineau să trimitem telegrame guvernului, cerând intervenția armatei. Eu eram de părere să mergem toți cei prezenți la Regie și cu orice risc să dăm steagul jos. Se admite punctul meu de vedere. Am luat steagul nostru și la ora 1 am pornit cu Panu în frunte pe Lăpusneanu și Păcurari, în mars forțat, cântând "Desteaptă-te Române". În apropierea fabricii, în stradă, câteva grupuri de comunisti sunt date peste cap.

Intrăm în curtea fabricii. Pătrundem în clădire. Mă urc cu steagul până la acoperis și îl înfig sus. De acolo încep să vorbesc. Apare armata și ocupă fabrica. Noi ne retragem cântând. Ne reîntoarcem la sediu. Ne gândim: Incursiunea noastră rapidă a fost bună. În oras vestea atitudinii pe care am avut-o se răspândește ca fulgerul. Totuși greva continuă. Armata nu poate decât să păzească steagul, ea nu poate pune fabrica în mișcare. Ce facem? În mintea noastră încolțeste o idee. Să căutăm în tot Iasiul mână de lucru și să deschidem fabrica. În trei zile, 400 de lucrători noi, adunați din toate colturile Iasiului, sunt introduși în fabrică. Aceasta începe să funcționeze. Greva a esuat. Peste două săptămâni, jumătate din greviști cer să fie reprimiți la lucru. Victoria noastră e mare. Cel dintâi pas către greva generală este respins. Planurile consortiului iudeo-comunist încep să fie dejucate. Acțiunea aceasta a avut un răsunet puternic în rândurile românești, ridicându-le moralul.

STEAGUL TRICOLOR DEASUPRA ATELIERELOR DE LA NICOLINA

Cel mai puternic centru comunist îl formau Atelierele C.F.R. de la Nicolina. Aici erau peste 4.000 de lucrători, aproape toți bolșevizați. Cartierele din jurul acestor ateliere, Podul Roș, Socola și Nicolina erau cotopte de un număr considerabil de jidani. De aceea conducătorul din Iasi al mișcării comuniste, Doctorul Ghelerter și aghiotantul său, Gheler, își fixaseră aici punctul de rezistență.

Nu trecuse o lună de la înfrângerea suferită la Regie și ca un semnal de începere a grevei generale și a luptei decisive, apare steagul roșu fluturând pe ateliere. Greva este declarată. Miile de lucrători părăsesc atelierele. Autoritățile sunt neputincioase.

Noi convocăm pentru a doua zi, prin manifeste, pe toți Românii la o întrunire în sala Principele Mircea. După discursuri, iesim deoarece sunt peste 5.000 de comunisti înarmați care ne asteaptă și vor fi mari vărsări de sânge.

Noi apucăm atunci din Piața Unirii spre gară.

Aici arborăm drapele pe depou și pe clădirea gării. Apoi ocupăm un tren care se afla la peron și pornim cu el spre Nicolina. În gara Nicolina cineva schimbă macazul și pătrundem cu trenul în ateliere. Coborâm. În ateliere, nimeni. Pe una din clădiri, steagul roșu. Eu încep să mă catăr pe niște trepte de fier prinse în perete luând în gură un steag tricolor. Cu oarecare greutate, pentru că era o înălțime mare, ajung până la acoperis.

Mă ridic deasupra și mă târâsc până la vârf. Smulg steagul roșu și în mijlocul uralelor în adevăr de nedescris, c are se prelungesc câteva minute, ridic și leg steagul tricolor. De acolo am vorbit. Dincolo de ziduri, comunistii se adună mereu în masă compactă și manifestează amenințător. O muzică infernală. Înăuntru urale, afară huiduieli și înjurături. Cobor încet până jos. Pancu dă ordin de plecare. La poartă însă comunistii masati barează ieșirea și strigă: "Să vină Pancu și Codreanu!". Trecem 30 de metri înaintea multimei și pornim spre poartă. La mijloc, Pancu, în dreapta un meserias, Mărgărint și în stânga eu. Toți trei cu mâinile în buzunare pe revolvere înaintăm fără să vorbim nimic. Cei din poartă ne privesc tăcuți și nemiscăți. Iată-ne la câțiva pași. Mă aștept la un tiuit de glont pe la ureche. Pășim înainte drepti și hotărâți. Totuși un moment sufletesc neobisnuit. Suntem la doi pași. Comunistii se dau într-o parte și alta lăsându-ne loc liber. Pe o distanță de aproape zece metri, trecem într-o tăcere mormântală, prin mijlocul lor. Nu ne uităm nici la dreapta nici la stânga. Nu se aude nimic, nici măcar râsuflarea omenească. Din urmă vin ai noștri. Trec și ei, dar nu se mai păstrează tăcerea. Încep înjurături, amenințări de ambele părți. Nici o încâierare. Ne îndreptăm compacti pe linia ferată spre gara Iași. Pe deasupra atelierelor bate vântul în pânza tricolorului biruitor. Efectul moral al acestei acțiuni este incomparabil. Iașiul huieste. Pe stradă nu se vorbește decât de Garda Conștiinței Naționale. Un curent de redesteptare românească pluteste prin aer. Trenurile duc mai departe, spre cele patru părți ale țării, reînvierea. Ne dăm seama, că bolșevismul va fi învins, pentru că în fata lui, la dreapta, la stânga s-a ridicat o barieră de conștiință care nu-i va mai permite să se extindă. Toate drumurile de înaintare îi sunt închise. De acum va trebui să dea înapoi. Nu mult după aceasta a intervenit și acțiunea întreprinsă de guvernul Generalului Averescu care a tăiat orice perspectivă acestei mișcări.

SOCIALISMUL NATIONAL-CRESTIN. SINDICATELE NATIONALE

Garda Conștiinței Naționale a fost o organizație de luptă, de dărâmare a adversarului. De multe ori vorbeam cu Pancu în serile lui 1919, căci neconținut eram împreună și aproape regulat la masa sa. Și-i spuneam:

– Nu-i de-ajuns să învingem comunismul. Trebuie să și luptăm pentru dreptatea muncitorilor. Au dreptul la pâine și dreptul la onoare. Trebuie să luptăm în contra partidelor oligarhice, creând organizații muncitorești naționale care să-si poată câștiga dreptatea în cadrul statului, nu în contra statului.

Nu admitem nimănui ca să caute și să ridice pe pământul românesc alt steag decât acela al istoriei noastre naționale. Oricâtă dreptate ar putea avea clasa muncitoare, nu-i admitem ca să se ridice peste și împotriva hotarelor țării. Nu va admite nimeni ca pentru pâinea ta să pustiști și să dai pe mâna u n ei nații străine de bancheri și cămătari, tot ce a agonisit truda de două ori milenară a unui neam de muncitori și de viteji. Dreptatea ta, în cadrul dreptății neamului. Nu se admite ca pentru dreptatea ta să sfărâmi în bucăți dreptatea istorică a nației căreia aparții.

Dar nici nu vom admite ca la adăpostul formulelor tricolore, să se instaleze o clasă oligarhică și tiranică, pe spatele muncitorilor de toate categoriile și să-i jupoaie literalmente de piele, fluturând prin văzduh neconținut: Patrie - pe care n-o iubesc - Dumnezeu - în care nu cred, - Biserică - în care nu intră niciodată, - și Armată - pe care o trimit la război cu bratele goale.

Acestea sunt realități, care nu pot fi embleme pentru escrocherie politică în mâna unor scamatori imorali.

Am început apoi organizarea muncitorilor în sindicate naționale și chiar a unui partid politic: "Socialismul național-creștin" (1. Nu auzisem pe acea vreme de Adolf Hitler și de National-Socialismul german.). Panu a scris atunci:

CREZUL SOCIALISMULUI NAȚIONAL-CREȘTIN

"Cred într-unul și nedespărțit Stat Român de la Nistru la Tisa, cuprinzătorul tuturor Românilor și numai al Românilor, iubitor de muncă, cinste și în frica lui Dumnezeu cu durere de țară și neam. Dătătorul de drepturi egale, civile și politice la bărbați și femei. Protector al familiei, salăriind funcționarii și muncitorii pe baza numărului de copii și pe baza muncii depuse, înțelegând cantitatea și calitatea, și într-unul Stat sprijinitor al armoniei sociale prin restrângerea numărului de grade; iar pe deasupra salariului socializând fabricile, proprietatea tuturor muncitorilor, și pământul distribuit tuturor plugarilor.

Repartizarea beneficiilor între patron (stat sau particular) și muncitori. Patronul (particular) pe lângă salărierea muncii sale va primi un procent descrescând proporțional cu mărimea capitalului. Și într-unul Stat asigurător al muncitorilor prin "fondul riscurilor". Întemeietor de depozite de hrană și îmbrăcăminte pentru muncitori și funcționari care organizați în sindicate naționale vor avea reprezentanți în comitetele administrative de pe lângă diferite instituții industriale, agricole și comerciale.

Și într-unul mare și puternic "părinte al muncitorilor" și Rege al țăranilor, "Ferdinand I-ii", care pentru fericirea României totul a jertfit și care pentru mântuirea noastră una cu poporul s-a făcut. Care în fruntea ostilor de la Mărăști și Mărăsești a biruit, și care din nou cu dragoste și încredere se uită către ostasii ce-i datorează credință, și care vor găsi în cazărmi o adevărată școală a națiunii, pe care să o treacă în termenul de un an.

Într-un tricolor înconjurat cu razele Socialismului Național-Creștin, simbol de armonie între frații și surorile României Mari.

Într-una Sfântă Biserică Creștină cu Preoți trăind din Evanghelie și care să se jertfească apostolește pentru luminarea celor mulți.

Mărturisesc alegerea ministrilor de către Cameră, suprimarea Senatului, organizarea poliției rurale, impozitul progresiv pe venit, școli de agricultură și meserii la sate, "cercușoare" pentru gospodine și adulți, aziluri pentru invalizi și bătrâni, case naționale, cercetarea paternității, aducerea legilor efectiv la cunostința tuturor, încurajarea inițiativei particulare în interesul Neamului și dezvoltarea industriei casnice țărănești.

Aștept învierea conștiinței naționale la cel din urmă păstor și coborârea celor luminați în mijlocul celor trudiți spre a-i întări și ajuta în adevărata frăție, temelie României de mâine. Amin!

"Garda Conștiinței Naționale"

Ziarul "Conștiința", Luni 9 Februarie 1920.

Ne-am apucat apoi de organizarea sindicatelor naționale.

Iată un proces-verbal de constituire a unui sindicat. Îl public pentru a scoate în relief conștiința muncitorimii ieșene în acele ceasuri:

"Proces-verbal

Subsemnatii meseriași, muncitori și funcționari ai Fabricii de tutun R.M.S., întruniți aseară, Luni 2 Februarie 1920 în localul "Gărzii Conștiinței Naționale" Str. V. Alecsandri No. 3, sub președinția D-lui C. Panu, președinte activ al Gărzii, față cu tendințele

criminale ale unor indivizi care servesc alte interese decât acelea ale Neamului lor și față cu propaganda pe care o fac, pentru a lovi și în bunul mers al acestei institutii ti în existenta noastră a acelor care muncim de o viață întreagă pentru bucățica de pâine, care e și singura hrană a noastră și a copiilor nostri, noi muncitori români cinstiti și legali care înțelegem să mergem sub steagul țării noastre, și care înțelegem să mergem pe drumul pe care îl dictează interesele supreme ale neamului acestuia, pentru bunul mers al acestei institutii, pentru a face să se înceteze odată propaganda dusmanului printre rândurile noastre, am hotărât să ne constituim într-un sindicat national profesional, pentru care am ales următorul comitet și un delegat al "Gărzii Conștiintei Nationale".
Urmează 183 de semnături.

"Conștiinta" 9 Februarie 1920. Nr.17 și 18.

UN TABLOU FIDEL AL SITUATIEI LA 1919

Încerc să redau momentul de la 1919-20, luând din ziare și manifeste ceea ce cred a fi semnificativ.

Primul manifest lansat de Constantin Pancu în Iasi în August 1919, lipit pe toate zidurile Iasiului, într-un moment de dezorientare generală, este semnalul de luptă al Iasiului muncitoresc românesc:

"APEL CĂTRE MESERIASI, MUNCITORI, SOLDATI SI TĂRANI ROMÂNI

Fratilor,

După ani de groaznice lupte lumea sărbătorește pacea între oameni, conducătorii luminați din toate țările civilizate se silesc să înlăture războiul prin întemeierea unei legi pentru unei vietiuri pasnice în viitor.

Dar iată că din răsărit se aud glasuri de ură care vădesc năzuinta dusmanilor nostri de a ne sfâșia, prin învrăjbire și neînțelegerile dintre noi. Din Rusia, stăpânită de întunericul învățăturilor gresite, pornesc îndemnuri de luptă la foc și la uciderea fratilor de acelasi sânge.

Din Ungaria, care-si plânge mărirea de altădată, se aud aceleasi îndemnuri. Dusmanii din răsărit s-au unit cu cei din apus ca să tulbure linistea noastră pentru ca apoi să ne poată cotropi.

Străinii de peste hotare încearcă să împartă paharul cu otravă între noi, prin înstrăinatii care trăiesc la sânul țării noastre. Ei au cutezanta să spună că îndemnul lor le fac în numele păcii, în numele dreptății și al libertății, în numele muncitorilor. Cuvântul lor e minciună, îndemnul lor e venin omorător, căci:

Ei zic că voiesc pacea, dar ei singuri o nimicesc omorând pe cei mai vrednici.

Cer libertatea, dar cu amenințări de moarte, silesc lumea să li se supună.

Doresc înfrățirea, dar ei seamănă ura, nedreptatea și desfrâul în mijlocul popoarelor.

Mai mult încă: ei zic că voiesc desfiintarea capitalului câștigat prin sudoarea fruntii.

Ne spun că nu voiesc războiul dar ei se războiesc.

Cer desfiintarea armatei, dar ei se înarmează. Ne îndeamnă să aruncăm steagul tricolor, dar voiesc să ridice în locul lui steagul rosu al urii. Să nu dati crezare manifestelor și îndemnelor lor precum n-ati dat crezare manifestelor dusmane când luptati la Oituz, Mărăști și Mărăsești.

Datoria oricărui bun Român este de a se îngriji ca și pe viitor sământa neînțelegerii, pe care o încearcă să o arunce între noi, să nu prindă rădăcini.

Desăvârșiti lucrul început prin munca și cinstea voastră. Dusmanii vostri sunt: lenea, ura și necinstea care domnesc peste hotare și care ne amenință și pe noi.

Fiti cu luare aminte! Păstrați-vă sufletul curat, nu uitați că mântuirea noastră este munca, unirea și cinstea.

Frați soldați,

Cu credință în Dumnezeu ați înfrânt puterea vrăjmasului. Cu armele voastre ați tras pentru vesnicie hotarele țării.

Cu sângele vostru ați desăvârșit și pecetluit jertfele voastre.

De aceea nu îngăduiți ca mâini străine și nelegiuite să strice ceea ce voi ați săvârșit.

Păstrați mai departe iubirea de țară și credința către Rege. Ați jurat că veți apăra cu ultima picătură de sânge hotarele Patriei. Păziti-le în luare aminte, contra relelor porniri ale vrăjmasilor, căci așa au făcut părintii și străbunii noștri.

Frați țărani,

Dumnezeul părinților noștri s-a înduiosat de suferințele noastre și ne-a dat un an îmbelsugat cum rar s-a văzut. Fiti recunoscători față de bunul Dumnezeu prin munca și credința voastră. Înnoiti-vă puterile de muncă, strângeți cu sârguintă roadele pământului. Fiti liniștiți căci pământul din Tisa, Dunăre și Marea Neagră, l-ați câștigat în întregime. Păstrați-l cu sfintenție, apărați bogăția lui prin munca și iubirea voastră.

Frați români,

În voi stă nădejdea și puterea acestei țări. Voi sunteți și fericirea zilei de mâine. Iar voi să nu vă agonisiți blesteme, ci binecuvântări.

Dusmanii ne atacă la Nistru și la Tisa. Ei încearcă să tulbure și pacea înăuntrul țării.

Mântuirea noastră e munca, cinstea, iubirea de neam și credința în Dumnezeu.

Fiti cu luare aminte, chemați la calea adevărată și pe cei care s-au rătăcit și au trecut în rândurile celor fără neam și credință. Strânși în jurul tronului și uniți sub umbra steagului tricolor vegheați la liniștea țării.

Spuneți străinilor și înstrăinaților care încearcă să ne tulbure, că în jurul nostru s-a format o gardă națională care veghează și va lupta contra celor ce voiesc să semene neînțelegeri între noi.

Români de pretutindeni, muncitori, meseriași, soldați și țărani, fiti vrednici de strămoșii noștri și de înălțimea vremurilor pe care le trăim.

(ss) Cercul român al meseriasilor, Sindicatul tractiunii C.F.R., Sindicatul profesional C.F.R., Societatea invalizilor de război, Breasla fierarilor etc."

"Constiinta" Anul I. Nr. 1, 30 August 1919.

CONDUCĂTORII MUNCITORILOR ROMÂNI

Conducătorii muncitorilor români comunisti, nu erau nici români și nici muncitori.

La Iasi: Dr. Ghelerter, jidan; Gheler, jidan; Spiegler, jidan; Schreiber, jidan etc.

La București: Ilie Moscovici, jidan; Pauker, jidan etc.

În jurul lor o serie de muncitori români rătăciti.

În caz de reușită a revoluției, presedinte de republică, ce ar fi uzurpat locul măritului Rege Ferdinand, trebuia să fie Ilie Moscovici.

În parlamentul României Mari la 1919, în timp ce toți deputatii și senatorii tuturor tinuturilor românești unite, înfiorați de marele act al Unirii, se ridicaseră în picioare și aplaudau pe Marele Rege întregitor, acest domn Ilie Moscovici a refuzat să se ridice, stând jos ostentativ.

-CONTINUĂ – în nr. viitor

<http://www.miscarea.net/p3.html>